

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.03

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

ПРОГРАМА

ВАРІАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВОВИЗНАВСТВО»

підготовки спеціаліст

спеціальності 7.05070203 «Електричний транспорт»

Харків
ХНУМГ
2014 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Харківським національним університетом міського господарства
імені О. М. Бекетова

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

асистент Т. А. Курмаз

Обговорено та схвалено на Президії НМК з «Електромеханіки».

Протокол № 1 від 30.08.2013 р.

ВСТУП

Програма вивчення варіативної навчальної дисципліни «Правознавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.050702 «Електромеханіка».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правові відносини у суспільстві.

Міждисциплінарні зв'язки: політологія, історія України, філософія, охорона праці, безпека життєдіяльності.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Основи теорії держави і права.
2. Основи публічного права України (Адміністративне право України, Кримінальне право України, Судові та правоохоронні органи України).
3. Основи приватного права України (Цивільне, Сімейне, Господарське, Трудове право України).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення дисципліни «Правознавство» є надання широких теоретичних і практичних правових знань студентам, засвоєння найважливіших положень провідних галузей права України, формування у студентів правової свідомості та правової культури.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Правознавство» є формування у студентів чіткого уявлення про структуру національної системи права, засвоєння основних понять теорії держави і права, з'ясування особливостей предмета і метода правового регулювання провідних галузей права України, ознайомлення з найважливішими правовими джерелами України та засвоєння їх фундаментальних положень, формування вмінь і навичок самостійного пошуку необхідних нормативно-правових актів та правильного їх використання.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:
знати :

- Визначення понять і категорій, що характеризують базові елементи механізму правового регулювання;
- Форми, функції держави і структурні елементи її механізму;

- Перелік профілюючих, спеціальних і комплексних галузей права України, їх ідентифікуючі ознаки;
- Назви, структуру і зміст основних положень найважливіших законодавчих актів України;
- Види юридичної; відповідальності, їх юридичну природу та відмінності;
- Складові системи судових і правоохоронних органів, їх призначення;
- Основний зміст стадій цивільного, господарського і кримінального процесу.

вміти :

- Знаходити в системі законодавства необхідний для вирішення конкретної юридичної ситуації нормативно-правовий акт;
- Тлумачити зміст норми права, використовуючи базові поняття правознавства;
- Аналізувати поведінку суб'єкта права під кутом зору наявності її елементів складу правопорушення.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 годин / 2 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія держави і права.

Тема 1: Основи теорії держави.

Основні теорії походження держави і права. Поняття й ознаки держави. Поняття функцій держави. Внутрішні і зовнішні функції держави. Класифікація держав за їхньою ознакою (форми правління, державного устрою, політичні режими). Державний механізм. Державний апарат. Правова держава: поняття та її ознаки, шляхи формування правової держави в Україні.

Тема 2: Загальне поняття права.

Основні значення терміна «право». Право у загальносоціальному розумінні. Право як об'єктивна категорія, його поняття та співвідношення з іншими основними видами соціальних норм. Основні ознаки, властивості, характерні риси права. Зв'язок права і держави.

Тема 3: Норми права.

Поняття та основні ознаки, що характеризують норми права. Структура правової норми: гіпотеза, диспозиція, санкція. Співвідношення структури норм

права та структурних частин нормативного акта. Класифікація норм права та їхніх елементів.

Тема 4: Джерела права.

Поняття джерела права, його різні значення. Система джерел (форм) права. Нормативні акти як джерела права та їхня система. Закон як основне джерело права у правовій державі, підзаконні нормативні акти. Межі дії нормативних актів. Дія нормативного акта у часі, порядок набрання чинності актом, зворотна сила закону. Дія нормативного акта у просторі, екстериторіальність. Дія нормативного акта за колом осіб, імунітет та його різновиди. Систематизація законодавства: поняття, форми.

Тема 5: Система права.

Поняття системи права. Поняття галузі права. Предмет, метод та юридичний режим регулювання як класифікаційні підстави галузевої систематизації правових норм. Основні галузі права та загальна характеристика їхнього змісту та джерел: конституційне, цивільне, трудове, адміністративне, фінансове, сімейне, земельне, кримінальне, цивільне процесуальне, арбітражне процесуальне, кримінально-процесуальне, кримінально-виконавче. Система права та система законодавства, комплексні галузі права. Підгалузі права та правові інститути. Правотворення як процес самоорганізації права.

Тема 6: Реалізації права.

Поняття, форми та способи реалізації норм права. Взаємозв'язок норми права та правовідносин. Поняття та структура (елементи) правовідносин: учасники, їхні суб'єктивні права та обов'язки, об'єкт правовідносин. Юридичні факти. Застосування права як форма його реалізації. Стадії процесу застосування норм права. Поняття тлумачення норм права. Види і способи тлумачення права.

Тема 7: Поняття законності і правопорядку. Правопорушення та юридична відповідальність.

Поняття законності, правопорядку, суспільного порядку та дисципліни. Гарантії законності. Види правової культури. Правомірна поведінка і правопорушення. Правопорушення як підстави юридичної відповідальності. Склад правопорушення, зміст його елементів. Види правопорушень. Загальне поняття юридичної відповідальності. Мета і принципи юридичної відповідальності. Основні види юридичної відповідальності.

Змістовий модуль 2. Основи публічного права України .

Тема 8: Адміністративне право України

Адміністративне право як галузь права. Предмет адміністративного права. Метод адміністративного права. Система адміністративного права. Загальна частина адміністративного права. Особлива частина адміністративного права. Адміністративне право та інші галузі права.

Поняття, види та особливості адміністративно-правових норм. Дія адміністративно-правових норм. Структура адміністративно-правових норм. Джерела адміністративного права. Конституція України – основне джерело адміністративного права. Кодекс України про адміністративні правопорушення – особливе джерело адміністративного права. Систематизація адміністративного права. Кодифікація. Інкорпорація. Поняття адміністративно – правових відносин. Ознаки адміністративно – правових відносин. Види адміністративно – правових відносин. Суб'єкти адміністративно – правових відносин. Адміністративна правоздатність та дієздатність суб'єктів. Об'єкти адміністративно – правових відносин. Зміст адміністративних правовідносин. Юридичні факти.

Громадяни – найбільша група суб'єктів адміністративно-правових відносин. Основи адміністративно-правового статусу громадян України. Комплекс прав та обов'язків . Гарантії реалізації прав та обов'язків. Адміністративна правоздатність громадян. Адміністративна дієздатність громадян. Права та обов'язки громадян у сфері виконавчої влади. Звернення громадян: пропозиція(зауваження), заява(клопотання), скарга. Адміністративно-правовий статус іноземних громадян та осіб без громадянства.

Президент України – глава держави. Повноваження Президента України

Поняття органів виконавчої влади. Ознаки органів виконавчої влади. Правове становище органів виконавчої влади. Класифікація органів виконавчої влади. Система органів виконавчої влади. Особливість побудови та функціонування органів виконавчої влади (розпорядництво, підпорядкованість підконтрольність підзвітність, координація). Правове становище Кабінету Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади (міністерство, державний комітет (державна служба), центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом). Урядові органи державного управління (департаменти, інспекції, служби). Органи виконавчої влади Автономної республіки Крим. Місцеві державні адміністрації (обласні державні адміністрації, міські державні адміністрації міст Києва та Севастополя, районні державні адміністрації).

Поняття державної служби в Україні. Основні принципи державної служби. Правове регулювання державної служби. Поняття посади та посадової особи. Види державних службовців: допоміжний (технічний) персонал, спеціалісти, посадові особи та інші. Обов'язки державних службовців. Проходження державної служби. Категорії посад державних службовців. Ранги державних службовців. Відставка державних службовців. Особливості припинення державної служби. Відповідальність державних службовців.

Поняття об'єднань громадян. Види об'єднань громадян. Політична партія. Громадська організація. Класифікація об'єднань громадян. Характерні ознаки об'єднань громадян. Адміністративно-правовий статус об'єднань громадян. Легалізація та правосуб'єктність об'єднань громадян. Відповідальність об'єднань громадян за правопорушення.

Поняття та види адміністративно-правових методів управління. Загальні та спеціальні методи управління. Адміністративний примус та його види. Характерні риси адміністративного примусу. Заходи адміністративного примусу. Заходи адміністративного запобігання (адміністративно-попереджувальні заходи). Заходи припинення правопорушень. Заходи припинення загального призначення. Заходи припинення спеціального призначення. Адміністративні стягнення.

Поняття адміністративної відповідальності. Основні риси адміністративної відповідальності. Законодавчі основи адміністративної відповідальності. Підстави адміністративної відповідальності. Адміністративне правопорушення (проступок) та його ознаки. Склад адміністративного правопорушення. Об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона та суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення. Загальні правила накладення адміністративного стягнення. Обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення. Строки притягнення до адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Дисциплінарна відповідальність. Підстави дисциплінарної відповідальності.

Тема 9: Кримінальне право України.

Поняття, завдання і функції кримінального права. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Дія кримінального закону у просторі, часі, відносно певних осіб. Структура кримінального кодексу України. Загальна характеристика розділів Особливої частини кримінального кодексу України. Злочин: поняття, ознаки, склад, види. Стадії вчинення злочину. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця. Співучасть у злочині, її форми; види співучасників їх відповідальність. Повторність,

сукупність та рецидив злочинів. Обставини, що виключають злочинність діяння. Кримінальна відповідальність: поняття і підстави. Обставини, що викликають відповідальність. Підстави звільнення від кримінальної відповідальності. Покарання: поняття, мета, види. Призначення покарання. Обставини, що обтяжують і пом'якшують покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість. Примусове лікування. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Тема 10: Судові та правоохоронні органи України.

Судова система України. Поняття й основні принципи судоустрою та судочинства в Україні. Правовий статус суддів. Правові гарантії діяльності суддів. Конституційний суд – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Порядок формування складу Конституційного суду України. Повноваження та принципи діяльності Конституційного суду України. Конституційне судочинство. Суб'єкти конституційного подання та конституційного звернення. Характеристика системи судів загальної юрисдикції, порядок їх утворення та ліквідації. Принципи спеціалізації та територіальності. Місцеві суди. Система та повноваження апеляційних судів. Вищі судові органи спеціалізованих судів та їх повноваження. Верховний суд України – найвищий орган у системі судів загальної юрисдикції: склад і повноваження. Цивільне, кримінальне та адміністративне судочинство. Поняття, система і функції правоохоронних органів України. Поняття, система і завдання органів прокуратури України. Поняття, система, завдання і функції органів внутрішніх справ України. Служба безпеки України. Міністерство доходів та зборів України та інші правоохоронні органи. Поняття і предмет правозахисної діяльності. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та сфера його компетенції. Система органів юстиції України. Принципи діяльності нотаріату та система нотаріальних органів України. Адвокатура в Україні: поняття, форми та види адвокатської діяльності.

Змістовий модуль 3. Основи приватного права України.

Тема 11: Цивільне право України.

Поняття , принципи, функції і система цивільного права України. Предмет цивільного права. Зміст і види майнових та особистих немайнових відносин. Загальна характеристика джерел цивільного законодавства України. Цивільний кодекс України. Система цивільних правовідносин. Поняття суб'єкта цивільних правовідносин та їх цивільної правосуб'єктності. Цивільна

правоздатність і дієздатність фізичної особи. Особисті немайнові права фізичної особи. Ознаки, види, порядок утворення та припинення діяльності юридичної особи. Об'єкти цивільних правовідносин. Зміст цивільно-правових відносин. Поняття правочину та їх види. Умови укладення правочину. Форми правочину та вимоги до їх укладення. Правові наслідки недодержання сторонами при вчиненні правочину вимог закону. Поняття та підстави представництва. Представництво за довіреністю. Поняття, суб'єкти та зміст права власності в Україні. Загальна характеристика форм власності. Право інтелектуальної власності в Україні. Захист авторських прав. Захист прав споживачів. Цивільно-правові засоби захисту прав покупців. Зобов'язальне право. Підстави виникнення та припинення зобов'язань. Цивільно-правові договори: поняття, форми, умови укладання. Класифікація договорів. Не договірні зобов'язання. Спадкове право. Спадщина як об'єкт спадкового права. Суб'єкти спадкового права. Спадкування за законом і за заповітом. Скасування та зміна заповіту. Визнання заповіту недійсним. Порядок відкриття і прийняття спадщини. Захист цивільних прав особи та його способи. Поняття та строки позовної давності. Способи захисту права власності. Речово-правові та зобов'язально-правові позови. Поняття цивільно-правової відповідальності та її види.

Тема 12: Сімейне право України.

Поняття та предмет сімейного права. Джерела сімейного права. Поняття сім'ї. Суб'єкти сімейних правовідносин. Поняття шлюбу. Заручини. Умови укладення і підстави припинення шлюбу. Розірвання шлюбу органами РАЦСу. Судовий розгляд справ про розірвання шлюбу. Визнання шлюбу недійсним. Порядок реєстрації та припинення шлюбу. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. Право особистої приватної та спільної сумісної власності. Права та обов'язки подружжя зі взаємного утримання. Умови та порядок укладення шлюбного договору. Підстави визнання шлюбного договору недійсним. Майнові та особисті немайнові права та обов'язки матері, батька і дитини. Права та обов'язки батьків і дітей зі взаємного утримання. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування. Усиновлення, опіка, піклування, патронат: поняття, зміст відносин, порядок встановлення та скасування. Особисті немайнові права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів. Обов'язки по утриманню інших членів сім'ї та родичів. Застосування сімейного законодавства України до іноземців та осіб без громадянства. Застосування законів іноземних держав та міжнародних договорів в Україні.

Тема 13: Господарське право України.

Поняття господарського права. Загальна характеристика господарського законодавства. Господарські правовідносини. Суб'єкти господарювання, їх ознаки та види. Державні підприємства та їхній правовий статус. Підприємницька діяльність: поняття, види, принципи здійснення, організаційно-правові форми. Суб'єкти підприємницької діяльності. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Монополізм і конкуренція у підприємницькій діяльності. Поняття та суб'єкти банкрутства. Умови і порядок визнання юридичних осіб банкрутами. Господарські спори. Особливості господарського судочинства. Оформлення претензій, пропозицій, позовних заяв, відповідей і відзивів на них.

Тема 14: Трудове право та право соціального захисту України.

Поняття і система трудового права України. Предмет правового регулювання трудового права. Суб'єкти й об'єкти трудових правовідносин. Характеристика джерел трудового права. Поняття трудового договору. Колективний і трудовий договори: зміст, форма, сторони їх укладення. Порядок укладення трудового договору. Особливості укладення контракту та його зміст. Підстави і порядок припинення трудового договору. Підстави припинення трудового договору з ініціативи працівника. Підстави припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Переведення на іншу роботу: підстави і порядок. Поняття і види робочого часу і часу відпочинку. Особливості праці жінок та молоді. Особливості трудових правовідносин за участю неповнолітніх осіб. Трудова дисципліна. Поняття дисциплінарної відповідальності. Види дисциплінарних стягнень. Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації та її види. Індивідуальні і колективні трудові спори. Порядок розгляду трудових спорів.

3. Рекомендована література

Базова

1. Атамась Г. О. Правознавство: навч. посіб. [для студ. усіх спец. вищ. навч. закл.] / Г.О. Атамась, А.П.Шелепов, А.М.Якутка // Нац.. ун-т «Львів. Політехніка».- Л.:Вид-во нац. ун-ту «Львів. Політехніка», 2004.
2. Основи права України: навч. посіб. [для студ. неюрид. спец. вищ. навч. закл.] / В.Я. Буряк, О.В. Грищук, П.Ф. Гураль та ін.; В.Л. Ортинський (ред.). – 2-ге вид., переробл. і допов. – Л.: Оріяна-Нова, 2005.
3. Єрофєєнко Л.В. Правознавство: навч.-метод. посіб. / Л.В. Єрофєєнко, В.М. Бережний. – Х.: ХНАДУ; 2007.

4. Костенко О.Б. Основи правознавства: посібник [для вступників до вищ. навч. закл.] / О.Б. Костенко. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: ІнЮре, 2007.
5. Основи правознавства : Навчальний посібник/ За ред. В.В. Комарова. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2005.
6. Административное право Украины: ученик / под общ. Ред.. С.В. Кивалова. – Х.: Одиссей, 2004. – 880с.
7. Адміністративне право України: Академічний курс: підручник: У 2 т. / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Юрид. думка, 2004.
8. Адміністративне право України: підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, О.В. Дяченко та ін.; за ред. Ю.П. Битяка. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 544с.
9. Ващенко С.В. Основи адміністративного права (загальні поняття, категорії, схеми): навч. посіб. / С.В. Ващенко, М.М. Долгополова. – Запоріжжя: Юрид.ін-т МВС України, 2005. – 106с.
- 10.Крегул Ю.І. Адміністративне право України: навч. посіб. [практикум] / Ю.І. Крегул. – К.: Київ. нац.торг.-екон. ун-т, 2004. – 191с.
- 11.Конституція України: зі змінами та доповненнями : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.
- 12.Кодекс законів про працю// Відомості Верховної Ради України 1971, додаток до №50, ст.375.
- 13.Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 року №3356-ХІІ//ВВР України.-1993.-№36.-Ст.361
- 14.Про зайнятість населення: Закон України від 01.03.1991 року № 803-ХІІ// ВВР України. -1991. - №14. – Ст.170.
- 15.Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 року №2694-ХІІ//ВВР України.-1992.-№49.-Ст.668.
- 16.Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 року// ВВР України.-1995.-№17.-Ст.121
- 17.Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15 вересня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 379.
- 18.Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 року № 504/96-ВР//ВВР України.-1997.-№2.-Ст.4
- 19.Бойко М.Д. Трудове право України. Курс лекцій: навч. посіб. / М.Д. Бойко. – К.: Олан, 2003. – 335с.
- 20.Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
- 21.Господарський кодекс України// ВВР України 2003, №18, №19-20, № 21-22, ст. 144.
- 22.Господарський кодекс України: науково-практ. коментар / За ред. О.І. Харитонова. – Х.: Одиссей, 2007. – 831 с.
- 23.Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб.[для студ. вищ. навч. закл.] / О.М. Вінник. – 2-ге вид., змін. і допов. – К.: Прав.єдність, 2008. – 766с.
- 24.Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за ред. В.М. Коссака. – К.: Істина, 2007.

Допоміжна

1. Господарський кодекс України: науково-практ. коментар / За ред. О.І Харитонова. – Х.: Одиссей, 2007. – 831 с.
2. Статут Міжнародної Організації Праці [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_154
3. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 року № 2235-III//ВВР України.-2001.-№13.-Ст.65
4. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 року №3773-VI//ВВР України.-2012.-№19-20.-Ст.179
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 року №2453-VI//ВВР України.-№41-42,№43,№44-45.-Ст.529
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 року №280/97ВР//ВВР України.-1997.-№24.-Ст.170
7. Про Конституційний суд України: Закон України від 16.10.1996 року №422/96-ВР//ВВР України.-1996.-№49.-Ст.272
8. Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 року №1789-XII//ВВР України.-1991.-№53.-Ст.793
9. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 року №2229-XII//ВВР України.-1992.-№27.-Ст.382
10. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 року №776/97-ВР//ВВР України.-1998.-№20.-Ст.99
11. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 року №3425-XII//ВВР України.-1993.-№39.-Ст.383
12. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2013 року №5076-VI//ВВР України.-2013.-№27.-Ст.282
13. Кодекс України про адміністративні правопорушення//ВВР УРСР.-1984.-№51.-Ст.1122
14. Кодекс адміністративного судочинства України//ВВР України.-2005.-№35-36, №37.-Ст.446
15. Кримінальний процесуальний кодекс України//ВВР України.-2013.-№9-10, №11-12, №13.-Ст.88
16. Кримінальний кодекс України//ВВР України.-2001.-№25-26.-Ст.131
17. Сімейний кодекс України//ВВР України.-2002.-№21-22.-Ст.135
18. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15.05.2003 року № 755-IV//ВВР України.-2003.-№31-32.-Ст.263
19. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000 року № 1682-III//ВВР України.-2000.-№30.-Ст.238
20. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 року №2343-XII//ВВР України.-1992.-№31.-Ст.441
21. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 року №3356-XII//ВВР України.-1993.-№36.-Ст.361
22. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 року № 504/96-ВР//ВВР України.-1997.-№2.-Ст.4

23. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 року// ВВР України.- 1995.-№17.-Ст.121

24. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 року №2694-XII//ВВР України.-1992.-№49.-Ст.668

Інформаційні ресурси

1.Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2.Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О.М. Бекетова [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

4. Газета «Юридическая практика». [Електронний ресурс]/ Режим доступу: www.practix.com

5. Украинское право. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: www.ukrpravo.com

6. Юридичний довідник «LexQuorum». [Електронний ресурс]/ Режим доступу: www.lexquorum.com

7. 10. Система інформаційно-правового забезпечення «Ліга». [Електронний ресурс]/ Режим доступу: www.liga.net.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання - тестові завдання, питання для індивідуальної роботи студентів, контрольна робота.

Навчальне видання

Програма
варіативної навчальної дисципліни

«Правознавство»

підготовки спеціаліст
спеціальності 7.05070203 «Електричний транспорт»

Розробник: **КУРМАЗ** Тетяна Анатоліївна

В авторській редакції
Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 296 а

Підп. до друку 27.12.2013 р.	Формат 60x84/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 0,6
Тираж 1 пр.	Зам. № 9585

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4705 від 28.03.2014 р.